

• لطیفی و مادران واقعی در دودکش

دیگر کارگردان لیست ما کسی نیست جز «محمدحسین لطیفی» که با سریال‌های طنز «دودکش» و «پادری» توانست بهترین نمونه‌های مادر در فیلم طنز را به نمایش درآورد. در این فیلم‌های خانواده محور، «سیما تیرانداز» و «نگار عابدی» نمونه‌های کاملی از مادران خوب و واقعی هستند که در بهترین حالت ممکن به تصویر کشیده شده‌اند. تصویر مادر و همسر در این سریال اغراق آمیز نیست و به واقعیت جامعه نزدیک‌تر است. همین باعث می‌شود مخاطب بیشتر با مادری این دو بازیگر ارتباط برقرار کند. به‌ویژه «سیما تیرانداز» که پیش از این هم در سریال طنزی دیده نشده بود، توانست نقش «عفت» را به خوبی در فضای طنز بازی کند و برخی از موضوعات تربیت فرزند را با زبان طنز در این سریال به تصویر بکشد.

• یک عدد سه در چهار

مجید صالحی در سریال خاطره‌ساز «سه در چهار» به نویسندگی «علیرضا مسعودی» نیز تا حدودی شوخی‌های مادر فرزندی را نشان داده که البته آن هم بیشتر در حالت عصبانیت برگرفته از مهر مادری بوده‌است. در این سریال دو خانواده که مادران آن‌ها با هم خواهر هستند، محور اصلی داستان‌اند. مادرهایی که در این سریال می‌بینیم کاملاً دلسوزانه و با کار کردن در کنار مردانشان خود را وقف خانواده و فرزندانشان کرده‌اند.

• دلسوزی‌های مادرانه در درس‌های عظیم

دیگر سریال موفق و قابل تقدیر در این بررسی، «درس‌های عظیم» به کارگردانی «برزو نیک‌نژاد» است که «مریم سعادت» توانست به‌طور فوق‌العاده‌ای نقش مادری بازی کند و نقش پررنگی در این سریال داشته‌باشد. مادری که با چالش‌های ازدواج دخترش روبه‌رو است و در حالی که همسرش را از دست داده، تمام تلاشش را برای حل کردن مشکلات و فراهم کردن شرایط و زندگی بهتر فرزندانش انجام می‌دهد. «شهین تسلیمی» هم در این سریال توانست به خوبی مادری که تمام دغدغه‌اش آینده و ازدواج پسرش است را نشان دهد.

یکی از قابلیت‌های بزرگ ژانر کمدی همین نشان دادن روابط مادر و فرزندان است که جنبه‌های مختلفی را شامل می‌شود. از شوق و نگرانی گرفته تا رضایت و عصبانیت. هر کدام از جلوه‌های مادری در قالب طنز قطعاً می‌تواند برای مخاطب خاطره‌ساز و خاطره‌انگیز باشد. البته خیلی مهم است که شوخی با مادر منجر به نشان دادن تصویری قدیمی و عقب‌افتاده و یا خشن و بی‌اعصاب از مادر نشود؛ زیرا تصویری که از مادران در سریال‌های تلویزیونی پخش می‌شود، روی جامعه اثر می‌گذارد و در روابط بین فرزندان و مادرانشان مؤثر است. سریال‌های طنزی زیادی در این سال‌ها از تلویزیون پخش شده‌اند که می‌توانستیم به آن بپردازیم اما سعی کردیم در این گزارش فقط به برخی از مهم‌ترین آن‌ها اشاره کنیم که هنوز هم مردم بخش‌هایی از این سریال‌ها را به خاطر دارند.

• سعید آقاخانی و مادرانی که مادر هستند

سعید آقاخانی در مقام نویسنده و کارگردان در سریال‌هایش تا حدود زیادی مادران خوبی خلق کرده و آن‌ها را با موقعیت‌های طنز بیشتری به هم آمیخته‌است. البته این مادران معمولاً همیشه با همسر خود هم درگیری‌هایی دارند ولی تمام فکر و ذهنشان فرزندانشان هستند. در سریال «خوش‌نشین‌ها»، «مرجان گلچین» در نقش «آفاق» به خوبی نقش مادر را در یک سریال طنز به نمایش گذاشت و با خلق دیالوگ‌ها و موقعیت‌های خنده‌داری در برخورد با پسر و دخترش و ازدواج آن‌ها توانست صحنه‌های خوبی را خلق کند. بهتر از او در این سریال، مرحومه «حلیمه سعیدی» بود که در نقش «خاله قری» شاید بتوان گفت درخشان‌ترین و زیباترین صحنه‌های طنز در سریال‌هایی که بازی کرده بود را خلق کرد و نقش یک مادر و مادربزرگ باحال و شیرین‌بین را بازی کرد و به خوبی از عهده آن برآمد و همین باعث شهرت بیشترش شد.

در سریال «زن بابا»، «شهین تسلیمی» در نقش ماهی خانوم به خوبی توانست مادری جافتاده و دنیا دیده را نشان دهد که با صبر و تأمل هم توانست چالشش را با پسرش فریدون در مورد ازدواج با عزیزآقا حل کند و هم در ادامه توانست دل بچه‌های عزیزآقا را به دست بیاورد و مثل مادر با آن‌ها هم رفتار کند.

در سریال «راه در رو»، نیز «مهلقا باقری» نقش همسر دوم «ناصر» را بازی «سعید آقاخانی» را داشت که تمام نگرانی و دغدغه‌اش پسرش بود و حتی این موضوع از رسوایی دوتا شدن شلوار شوهرش مهم‌تر بود.

در «نقطه سر خط» باز هم خانواده، محور است و «مریم سعادت» با نام «گندم» به خوبی از پس نقش مادر در آن فیلم برآمده‌است.

در «نون خ» نیز با وجود اینکه مادر بودن نقش خاصی در داستان ندارد ولی برای مثال «مهلقا خانم» از چنان عزت و احترامی در فصل اول آن برخوردار بود که علیرغم عدم حضور در فصل‌های بعدی سریال، نام او همچنان در همه‌ی فصل‌ها زنده نگه داشته شده‌است.

از مهم‌ترین نقاط قوت سعید آقاخانی در این زمینه، استفاده از بازیگران مختلف در سریال‌هایش برای نقش مادر است. این کار باعث شد تا نقش مادر در آثارش کلیشه‌ای نباشد و در هر سریال مادری با ویژگی‌های جدید را به تصویر بکشد.

• سیروس مقدم و همای سعادت

سیروس مقدم دیگر کارگردانی است که ساخت سریال‌های زیادی را برای تلویزیون در کارنامه دارد که بخشی از آن‌ها را سریال‌های طنز تشکیل می‌دهند. در سریال‌های مقدم به مادر و مفهوم مادری اهمیت زیادی داده شده‌است که شاید بهترین نمونه آن سریال موفق «پایتخت» باشد. در «پایتخت»، «همای سعادت» با بازی «ریما رامین‌فر» توانست یکی از بهترین نمونه‌های مادر در سریال‌های طنز را نشان دهد و الگویی مثبت برای جامعه به حساب بیاید. مادری که به همه چالش‌هایی که ممکن است برای دوقلوهایش پیش بیاید حساس است و سعی می‌کند در کنار شوهرش از آن‌ها نیز مراقبت لازم را داشته باشد. شاید بتوان گفت نزدیک‌ترین مادر به فضای جامعه امروز ما نیز اوست. در کنار همای سعادت هم در حال تربیت و حل چالش‌های پسرانش است و زحمت مادری که با پسری مغرور باید سرو و کله بزنند را به خوبی نشان داده‌است.

از دیگر سریال‌های طنز سیروس مقدم می‌توان به «چک برگشتی» اشاره کرد. در آنجا «بهاره رهنما» نقش مادری را بازی می‌کند که از همسرش جدا شده و پسرش را نزد خودش نگه داشته و خیلی روی او حساس است. به تدریج او به واسطه پسرش دوباره به شوهر سابقش علاقه‌مند شده و به خاطر پسر هم که شده به زندگی قبلی برمی‌گردد.